

Jednání Rady EPSCO v Bruselu

Dne 6. prosince 2018 se uskutečnilo řádné zasedání Rady EU pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO). Českou republiku zde zastoupila ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Rada po diskusi dosáhla dohody nad nařízením o zřízení evropské agentury pro pracovní záležitosti, nad směrnicí o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům (třetí soubor) a Doporučením o přístupu k sociální ochraně pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné. Diskusí o výroční analýze o růstu v EU v roce 2018 a schválením sociálních aspektů Doporučení k hospodářské politice v eurozóně Rada zahájila semestr koordinace ekonomického řízení EU pro rok 2019.

Evropská agentura pro pracovní záležitosti má členskými státy a Komisi napomáhat v činnostech týkajících se přeshraniční mobility pracovní síly, tzn. při volném pohybu pracovníků a při vysílání pracovníků v rámci přeshraničního poskytování služeb v rámci Unie. Konkrétně by nová agentura měla zejména zlepšit přístup jednotlivců a zaměstnavatelů k informacím o jejich právech a povinnostech souvisejících s pohybem v rámci EU a jejich působením v jiných členských státech, usnadňovat konání společných a koordinovaných inspekcí práce a zajišťovat mediaci a usnadňovat hledání řešení v případě sporů mezi členskými státy. Agentura převezme některé činnosti vykonávané dosud Komisí a funkce několika dosavadních unijních orgánů pro spolupráci členských států v oblasti mobility práce a odstraňování nehlášené práce. Delegace Slovenska, Lotyšska a Kypru vyjádřily zájem o sídlo nově zřízené agentury.

V rámci naplňování strategie zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků z roku 2013 a Evropského pilíře sociálních práv z listopadu 2017 Rada schválila svůj obecný přístup ke třetí revizi směrnice 2004/37/ES o **ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci**. Jejím cílem je poskytnout nejen větší ochranu pracovníkům, ale i větší srozumitelnost legislativy a rovnější podmínky hospodářským subjektům. Směrnice stanoví řadu obecných minimálních požadavků na odstranění nebo snížení expozice všem karcinogenům a mutagenům, a dále doplňuje konkrétní limitní hodnoty expozice pro kadmium a beryllium a jejich anorganické sloučeniny, kyselinu arseničnou a sloučeniny arsenu a některé další látky. Několik členských států podpořilo prohlášení Francie vyjadřující lítost nad tím, že ke zlepšení ochrany pracovníků před působením kadmia nebyla ve směrnici schválena alternativní možnost doplňkového biomonitoringu na složky kadmia.

Oba uvedené návrhy budou nyní předmětem vyjednávání s Evropským parlamentem. Rada přijala politickou dohodu k **Doporučení o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně**, jehož cílem je naplnění zásady číslo 12 Evropského pilíře sociálních práv. Tou je zajištění sociální ochrany všech osob samostatně výdělečně činných a pracovníků s nestandardními pracovními smlouvami, kteří dosud nejsou dostatečně chráněni systémem sociální ochrany. Jedná se o ochranu v nezaměstnanosti, nemoci, mateřství nebo otcovství, při pracovních úrazech, invaliditě a ve stáří. Členské státy mají umožnit všem výdělečně činným osobám přístup do těchto systémů, získat a využít odpovídající nároky a usnadnit převoditelnost těchto jejich nároků mezi jednotlivými systémy. Doporučení respektuje pravomoc členských států nastavovat si své národní systémy sociální ochrany. *„Nabádáme osoby samostatně výdělečně činné, aby se pro případy sociálních rizik pojistily a měly co nejširší sociální ochranu. Avšak měly by to být ony samy, kdo takové rozhodnutí učiní,“* řekla ministryně Maláčová.

V rámci bodu věnovanému tzv. **Evropskému semestru ekonomického řízení EU** kromě výměny názorů na stanovené priority ve výroční analýze růstu pro ekonomické a sociální reformy členských států, v jejímž rámci všichni podpořili hodnocení ekonomického a sociálního vývoje v EU v podzimním balíku pro evropský semestr 2019, Rada schválila části doporučení pro eurozónu, které se týkají zaměstnanosti a sociální politiky. Konkrétně Rada doporučila zemím eurozóny přesunout zdanění z pracovní síly, posilovat vzdělávací systémy a investice do dovedností, provádět efektivní aktivní politiky zaměstnanosti na podporu přechodů na trhu práce, snižovat segmentaci na trhu práce a zajistit přiměřené systémy sociální ochrany. Někteří členové Rady vyjádřili lítost nad tím, že doporučení nezahrnuje rovněž oblast přetrvávající vysoké míry chudoby a sociálního vyloučení v eurozóně.

Rada se zabývala otázkou **budoucnosti práce, zejména dopady digitalizace a robotizace na sociální systémy a trh práce a také na rovnost žen a mužů**, což byla jedna z hlavních politických priorit rakouského předsednictví. Rada v této souvislosti schválila **klíčová poselství členským státům** s výzvou, aby národní politiky zaměstnanosti a sociální politiky zajistily podporu přechodům z jednoho zaměstnání do druhého, přiměřenou kvalitu pracovních míst (zejména pokud jde o BOZP a mzdy), sociální ochranu všech forem výdělečné činnosti a občany vybavily požadovanými dovednostmi.

Rada přijala **závěry předsednictví s podporou všech členských států s výjimkou Maďarska a Polska k rovnosti žen a mužů, mládeži a digitalizaci**, kterými vyzvala členské státy k podpoře mladých lidí v upevňování digitálních dovedností a v získání digitální gramotnosti, k přijetí kroků k vytvoření inkluzivního a nediskriminujícího on-line prostoru a k přijetí opatření k boji s genderovými stereotypy.

Tiskové oddělení MPSV